KOMISJONI DIREKTIIV 2009/122/EÜ,

14. september 2009,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 96/73/EÜ (kahekomponentsete tekstiilkiusegude teatavate kvantitatiivsete analüüsimeetodite kohta) II lisa, et kohandada seda tehnika arenguga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/73/EÜ kahekomponentsete tekstiilkiusegude teatavate kvantitatiivsete analüüsimeetodite kohta, [1] eriti selle artiklit 5,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta direktiiviga 2008/121/EÜ (tekstiilinimetuste kohta) [2] on ette nähtud, et tekstiiltoodete kiukoostis tuleb märkida etiketile ning tekstiiltoodete ja etiketil esitatud kiukoostise vastavust tuleb kontrollida analüüsi teel.

(2) Direktiivis 96/73/EÜ on sätestatud kahekomponentsete tekstiilkiusegude ühtsed kvantitatiivse analüüsi meetodid.

(3) Tehnilise töörühma hiljuti vastu võetud seisukohtade alusel kohandati direktiivi 2008/121/EÜ tehnika arengut silmas pidades ja lisati kõnealuse direktiivi I ja V lisas esitatud kiudude loendisse kiunimetus „melamiin".

(4) Seetõttu on vaja sätestada ühtsed katsemeetodid melamiini määramiseks.

(5) Seepärast tuleks direktiivi 96/73/EÜ vastavalt muuta.

(6) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivides tekstiilinimetusi ja märgistamist käsitleva komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 96/73/EÜ II lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 15. septembril 2010. Liikmesriigid edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad neisse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 14. september 2009

Komisjoni nimel

asepresident

Günter VERHEUGEN

---

[1] EÜT L 32, 3.2.1997, lk 1.
[2] ELT L 19, 23.1.2009, lk 29.

LISA

Direktiivi 96/73/EÜ II lisa 2. peatükki muudetakse järgmiselt.

a) „Erimeetodid – kokkuvõtlik tabel" asendatakse järgmise tabeliga:

„KOKKUVÕTLIK TABEL

Meetod	Rakendusala		Reagent
	Lahustuv aine	Lahustumatu aine	
1.	Atsetaat	Teatavad muud kiud	Atsetoon
2.	Teatavad valkkiud	Teatavad muud kiud	Hüpoklorit
3.	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill, elastolefiin või melamiin	Sipelghape ja tsinkkloriid
4.	Polüamiid või nailon	Teatavad muud kiud	80-massiprotsendiline sipelghape
5.	Atsetaat	Triatsetaat, elastolefiin või melamiin	Bensüülalkohol
6.	Triatsetaat või polülaktiid	Teatavad muud kiud	Diklorometaan
7.	Teatavad tsellulooskiud	Polüester, elastomultiester või elastolefiin	75-massiprotsendiline väävelhape
8.	Akrüülid, teatavad modakrüülid või teatavad kloorkiud	Teatavad muud kiud	Dimetüülformamiid
9.	Teatavad kloorkiud	Teatavad muud kiud	55,5/44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid/atsetoon
10.	Atsetaat	Teatavad kloorkiud, elastolefiin või melamiin	Jää-äädikhape
11.	Siid	Lambavill, karvad, elastolefiin või melamiin	75-massiprotsendiline väävelhape
12.	Džuut	Teatavad loomsed kiud	Lämmastikusisalduse meetod
13.	Polüpropüleen	Teatavad muud kiud	Ksüleen
14.	Teatavad muud kiud	Kloorkiud (vinüülkloriidi homopolümeerid), elastolefiin või melamiin	Kontsentreeritud väävelhappe meetod
15.	Kloorkiud, teatavad modakrüülid, teatavad elastaanid, atsetaadid ja triatsetaadid	Teatavad muud kiud	Tsükloheksanoon
16.	Melamiin	Puuvill või aramiid	90-massiprotsendiline kuum sipelghape"

b) Meetodit nr 1 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), lina (7), harilik kanep (8), džuut (9), manillakanep (10), halfa (11), kookoskiud (12), genista (13), ramjee (14), sisal (15), vaskammoniaak (21), modaal (22), valkkiud (23), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Käesolevat meetodit ei saa mitte mingil juhul kohaldada pinnalt deatsetüülitud atsetaadi suhtes."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01."

c) Meetodit nr 2 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. puuvill (5), vaskammoniaak (21), viskoos (25), akrüül (26), kloorkiud (27), polüamiid või nailon (30), polüester (35), polüpropüleen (37), elastaan (43), klaaskiud (44), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Kui kiusegu sisaldab eri valkkiude, saadakse käesoleva meetodi kohaldamisel üksnes nende summaarne kogus, mitte aga iga üksiku kiu kogused."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud puuvilla, viskoosi, modaali ja melamiini puhul, kui d on 1,01, ja pleegitamata puuvilla puhul, kui d on 1,03."

d) Meetodit nr 3 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. puuvill (5), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Kui segus esineb modaali, tuleb selle lahustuvus reagendis eelnevalt välja selgitada.

Käesolev meetod ei ole kohaldatav selliste segude suhtes, kus puuvill on keemiliselt kahjustunud, ega juhul, kui viskoos või vaskammoniaak on muutunud mittetäielikult lahustuvaks mõnede viimistlus- või värvainete toimel, mida ei saa täielikult eemaldada."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,02 puuvilla puhul, 1,01 melamiini ja 1,00 elastolefiini puhul."

e) Meetodit nr 4 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), kloorkiud (27), polüester (35), polüpropüleen (37), klaaskiud (44), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Nagu eespool nimetatud, on käesolev meetod kohaldatav ka lambavillasegude suhtes, kuid kui lambavillasisaldus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 2 (lambavilla lahustamine leeliselise naatriumhüpokloriti lahuses)."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01."

f) Meetodit nr 5 muudetakse järgmiselt.

i) Punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. RAKENDUSALA

Käesolev meetod on pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kasutatav kahekomponentsete segude puhul, mille koostisse kuuluvad:

1. atsetaat (19)

ning

2. triatsetaat (24), elastolefiin (47) ja melamiin (48).”

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01.”

g) Meetodit nr 6 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Märkus: teatavate viimistlusmenetluste toimel osaliselt hüdrolüüsunud triatsetaatkiud ei lahustu enam täielikult reagendis. Sellisel juhul ei ole meetod kohaldatav.”

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud polüestri, elastomultiestri, elastolefiini ja melamiini puhul, kui d on 1,01.”

h) Meetodit nr 8 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), polüamiid või nailon (30), polüester (35), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Meetod on kohaldatav ka metallkompleksvärvidega värvitud akrüülkiudude ja teatavate modakrüülkiudude puhul, kuid ei ole kohaldatav peitskroomvärvidega värvitud kiudude korral.”

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud lambavilla, puuvilla, vaskammoniaagi, modaali, polüestri, elastomultiestri ja melamiini puhul, kui d on 1,01.”

i) Meetodit nr 9 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46) ja melamiin (48).

Kui lambavilla- või siidkiu sisaldus segus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 2.

Kui polüamiidi või nailoni sisaldus segus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 4.”

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01."

j) Meetodi nr 10 punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. teatavad kloorkiud (27), nimelt teatavad järelklooritud või järelkloorimata polüvinüülkloriidkiud, elastolefiin (47) ja melamiin (48)."

k) Meetodit nr 11 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), elastolefiin (47) and melamiin (48)."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 0,985 lambavilla puhul, 1,00 elastolefiini puhul ja 1,01 melamiini puhul."

l) Meetodit nr 13 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), atsetaat (19), vaskammoniaak (21), modaal (22), triatsetaat (24), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46) ja melamiin (48)."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01."

m) Meetodit nr 14 muudetakse järgmiselt.

i) Punkti 1 asendatakse järgmisega:

„1. RAKENDUSALA

Käesolev meetod on pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kasutatav kahekomponentsete segude puhul, mille koostisse kuuluvad:

1. puuvill (5), atsetaat (19), vaskammoniaak (21), modaal (22), triatsetaat (24), viskoos (25), teatavad akrüülid (26), teatavad modakrüülid (29), polüamiid või nailon (30), polüester (35) ja elastomultiester (46)

ning

2. (järelklooritud või järelkloorimata) vinüülkloriidi homopolümeeridel põhinevad kloorkiud (27), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Kõnealused modakrüülid moodustavad kontsentreeritud väävelhappesse (suhteline tihedus 20 °C juures 1,84) uputatuna läbipaistva lahuse.

Käesolevat meetodit võib kasutada meetodite nr 8 ja 9 asemel."

ii) Punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. PÕHIMÕTE

Teadaoleva kuivmassiga kiusegust lahustatakse kontsentreeritud väävelhappega (suhteline tihedus 20 °C juures 1,84) välja muud kiud peale kloorkiu, elastolefiini või melamiini (s.o punkti 1 alapunktis 1 nimetatud kiud). Kloorkiududest, elastolefiinist või melamiinist koosnev jääk kogutakse kokku, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; vajaduse korral korrigeeritud jäägi mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Teiste komponentide massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu."

iii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kui d on 1,01"

n) Meetodit nr 15 muudetakse järgmiselt.

i) Punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. RAKENDUSALA

Käesolev meetod on pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kasutatav kahekomponentsete segude puhul, mille koostisse kuuluvad:

1. atsetaat (19), triatsetaat (24), kloorkiud (27), teatavad modakrüülid (29), teatavad elastaanid (43)

ning

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), polüamiid või nailon (30), akrüül (26), klaaskiud (44) ja melamiin (48).

Modakrüüli või elastaani olemasolu korral tuleb teha eelkatse, et kindlaks teha, kas kiud lahustuvad täielikult reagendis.

Kloorkiude sisaldavaid segusid võib analüüsida meetodil nr 9 või nr 14."

ii) Punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on 1,00, välja arvatud järgmiste kiudude puhul:

siid ja melamiin	1,01;
akrüül	0,98."

o) Meetodi nr 15 järele lisatakse meetod nr 16:

„MEETOD nr 16

MELAMIIN JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Kuuma sipelghappe meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolev meetod on pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kasutatav kahekomponentsete segude puhul, mille koostisse kuuluvad:

1. melamiin (48)

ning

2. puuvill (5) ja aramiid (31).

2. PÕHIMÕTE

Melamiin lahustatakse teada oleva kuivmassiga kiusegust välja 90-massiprotsendilise kuuma sipelghappega.

Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; vajaduse korral korrigeeritud jäägi mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Teise komponendi protsent leitakse kaalutiste erinevuse põhjal.

Märkus: järgige rangelt soovituslikku temperatuurivahemikku, sest melamiini lahustuvus sõltub väga tugevalt temperatuurist.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. **Seadmed**

i) Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega.

ii) Loksutiga veevann või muu loksutav seade, kus kolbi hoitakse temperatuuril 90 ± 2 °C.

3.2. **Reagendid**

i) Sipelghape (90-massiprotsendiline, suhteline tihedus 20 °C juures 1,204 g/ml). 890 ml 98–100-massiprotsendilist sipelghapet (suhteline tihedus 20 °C juures 1,220 g/ml) lahjendatakse veega 1 l-ni.

Kuum sipelghape on tugeva söövitava toimega ja seda tuleb käidelda ettevaatlikult.

ii) Ammoniaagi lahjendatud lahus: 80 ml kontsentreeritud ammoniaagilahust (suhteline tihedus 20 °C juures 0,880) lahjendatakse veega 1 l-ni.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega lihvkorgiga kolbi ning lisatakse 100 ml sipelghapet proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse korgiga ja loksutatakse, et proov märguks. Kolb jäetakse tunniks ajaks loksutiga veevanni temperatuurile 90 ± 2 °C ja loksutatakse tugevasti. Kolb lastakse jahtuda toatemperatuurini. Vedelik dekanteeritakse eelnevalt kaalutud filtertiiglisse. Kolvis sisalduvale jäägile lisatakse 50 ml sipelghapet, loksutatakse käsitsi ning kolvi sisu valatakse filtertiiglisse. Kolbi jäänud kiud uhutakse tiiglisse vähese koguse sipelghappega. Tiiglist eemaldatakse vedelik vaakumfiltreerimise teel ning jääki pestakse sipelghappe, kuuma vee, lahjendatud ammoniaagilahusega ja lõpuks külma veega; tiigel vaakumfiltreeritakse iga kord pärast vedeliku lisamist. Enne vaakumfiltreerimist tuleb oodata, kuni pesuvedelik on raskusjõu mõjul läbi filtri valgunud. Lõpuks tiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

Märkus: temperatuuri tuleb täpselt kontrollida, sest melamiini lahustuvus sõltub suuresti temperatuurist.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d on puuvilla ja aramiidi puhul 1,02.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa ± 2, kui usaldusnivoo on 95 %."